

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 3 listopada 2023 r.

Znak: WK-610/23/4/23

Pan
Zdzisław Banaś
Burmistrz Miasta i Gminy
Siewierz

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 3 lipca 2023 r. do 25 sierpnia 2023 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Siewierz** za okres od 1 stycznia 2019 r. do 25 sierpnia 2023 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 5 września 2023 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W 2021 r. prowadzono rokowania i sporządzono protokół z rokowań dotyczący sprzedaży nieruchomości w trybie bezprzetargowym przed dniem przeznaczenia nieruchomości do sprzedaży, tj. przed dniem sporządzenia i upublicznienia wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia, czym naruszono art. 35 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 28 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.).*

Protokół z rokowań na sprzedaż nieruchomości o wartości szacunkowej 13.537 zł sporządzony został pod datą 12 kwietnia 2021 r., tj. przed dniem wydania zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz z 22 kwietnia 2021 r. w sprawie sporządzenia wykazu nieruchomości gruntowych przeznaczonych do zbycia w drodze bezprzetargowej i przed dniem upublicznienia tego wykazu, co miało miejsce 27 kwietnia 2021 r.

W umowie przedwstępnej - akcie notarialnym z 8 lipca 2021 r. potwierdzono, że przeprowadzone zostały rokowania w sprawie zbycia nieruchomości, a ich wynik został uzgodniony i udokumentowany protokołem z dnia 12 kwietnia 2021 r. Argumentom podniesionym w wyjaśnieniach o sporządzeniu protokołu z rokowań najwcześniej 8 lipca 2021 r. przeczy również fakt, że nabywca dokonał zapłaty uzgodnionej kwoty w dniu 23 czerwca 2021 r., tj. kilkanaście dni wcześniej.

Protokół z rokowań, umowę przedwstępną oraz umowę przenoszącą własność podpisał p. Zdzisław Banaś – Burmistrz Miasta i Gminy Siewierz.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Siewierz w zakresie prowadzenia i dokumentowania rokowań przy zbyciu nieruchomości stosownie do art. 28 ust. 2 i 3 w związku z art. 35 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r., poz. 344 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

- *Do dnia kontroli, tj. do 25 sierpnia 2023 r. zaniechano naliczenia i wyegzekwowania od nabywcy nieruchomości sprzedanej 5 stycznia 2023 r., należności za korzystanie z mienia gminnego za okres do dnia jego sprzedaży, czym naruszono art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 1115 z późn. zm.) oraz art. 23 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.).*

Sprzedaż dotyczyła nieruchomości o pow. 375 m² w trybie przetargu nieograniczonego. Część zbytej nieruchomości zajęta była już wcześniej przez nabywcę z przeznaczeniem na drogę i utwardzona kostką brukową. Powyższy fakt potwierdzony został w uzasadnieniu do uchwały Rady Miejskiej w Siewierzu w sprawie wyrażenia zgody na zbycie ww. nieruchomości oraz w operacie szacunkowym.

Zgodnie z wyjaśnieniami, przyczyną powyższej nieprawidłowości był fakt, że zajęta działka miała niewielką powierzchnię, a także błędne przekonania, że w sposób powyższy realizowane jest zadanie własne gminy w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie dróg gminnych.

Zadania związane z gospodarowaniem nieruchomościami gminnymi należały do pracowników Referatu Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska, nad którymi nadzór sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 2

Podjąć działania w celu naliczenia i wyegzekwowania należności z tytułu korzystania z nieruchomości gminnej przez jej późniejszego nabywcę do dnia 5 stycznia 2023 r., tj. do dnia sprzedaży, mając na uwadze przepisy art. 23 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.), a także art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2267 z późn. zm.).

- *Do dnia kontroli, tj. do 25 sierpnia 2023 r. zaniechano ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności 5 działek gruntowych nabytych przez Miasto i Gminę Siewierz w drodze komunalizacji na mocy pięciu decyzji Wojewody Śląskiego, co było niezgodne z art. 35 ust. 1 i art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2022 r. poz. 1728 z późn. zm.), w związku z art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 716 z późn. zm.).*

Zgodnie z powyższymi przepisami właściciel nieruchomości jest obowiązany do niezwłocznego złożenia wniosku o ujawnienia swego prawa w księdze wieczystej. Sąd może wymierzyć opieszalemu właścicielowi grzywnę w wysokości od 500 zł do 10.000 zł w celu spowodowania ujawnienia prawa własności.

Powyższe dotyczyło decyzji Wojewody Śląskiego, które uprawomocniły się od 2 do 28 grudnia 2022 r.

Zadania w powyższym zakresie należały do pracowników Referatu Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska, nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 3

Złożyć wniosek o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości nabytych przez Miasto i Gminę Siewierz w drodze komunalizacji mienia, stosownie do art. 35 ust. 1 i art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2023 r. poz. 1984 z późn. zm.) w związku z art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.).

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Siewierz w zakresie bieżącego przygotowywania dokumentów dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości nabytych przez Miasto i Gminę Siewierz w drodze komunalizacji mienia, stosownie do art. 35 ust. 1 i art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2023 r, poz. 1984 z późn. zm.), w związku z art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie udzielania ulg podatkowych:

- W 2021 r. przeprowadzono postępowania podatkowe w sprawie umarzania zaległości podatkowych podatników prowadzących działalność gospodarczą w podatku od nieruchomości oraz wydawano decyzje w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości w części za podatek od działalności gospodarczej z naruszeniem art. 67a i art. 67b § 1, art. 122, art. 187 oraz art. 210 § 4 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.) w związku z art. 107-108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. 2004 r. Nr 90, poz. 864) i art. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. 2020 poz. 708 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło postępowań podatkowych zakończonych wydaniem 8 decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości w części za podatek od działalności gospodarczej wydanych na podstawie wniosków 4 podatników dotyczących zaległości za podatek od nieruchomości za rok 2020 oraz za I i II ratę podatku od nieruchomości na rok 2021 na łączną kwotę 39.198,00 zł wraz z odsetkami w wysokości 48,00 zł.

Powyższe polegało na:

- prowadzeniu postępowania podatkowego oraz wydawaniu decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości na podstawie art. 67a § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej z pominięciem art. 67 b § 1 tej ustawy, a w konsekwencji zaniechaniu uwzględnienia przepisów regulujących pomoc publiczną oraz zbadania przesłanek, o których mowa w przywołanym przepisie art. 67b § 1 Ordynacji podatkowej, pomimo wiedzy organu podatkowego, że wnioskodawcy byli podmiotami prowadzącym działalność gospodarczą,*

- zaniechaniu wyczerpującej analizy sytuacji majątkowej podatników, a w szczególności zaniechaniu wezwania ww. podatników do przedłożenia zaświadczenia o pomocy de minimis, jakie otrzymali w roku, w którym ubiegli się o pomoc, oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy,
- wzywaniu podatników prowadzących działalność gospodarczą do składania oświadczenia, że udzielana pomoc w postaci umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości nie stanowi pomocy publicznej,
- wydawaniu decyzji bez uzasadnienia prawnego, tj. bez wskazania podstawy prawnej udzielonego umorzenia z przytoczeniem przepisów prawa. Organ podatkowy nie określił, czy podstawę udzielenia ulgi stanowi ważny interes podatnika czy interes publiczny. Ponadto, w uzasadnieniach faktycznych zawartych w ww. decyzjach zawarto jedynie argumentację wnioskodawców uzasadniającą udzielone umorzenie oraz wskazanie dokumentów potwierdzających sytuację wnioskodawcy.

Ponadto, w przypadku wniosku podatnika o nr konta wymiarowego 10176 z dnia 20 kwietnia 2021 r. oraz wydanej na jego podstawie decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz nr PiO.3123.3.3.2021 z dnia 27 kwietnia 2021 r. w sprawie umorzenia I raty zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości za rok 2021 w części za podatek od działalności gospodarczej w wysokości 1.949,00 zł, dokonano umorzenia zaległości podatkowych ww. podatnika, pomimo iż na dzień złożenia wniosku oraz wydania decyzji ww. podatnik nie posiadał zaległości w podatku od nieruchomości. Powyższym naruszono art. 67a § 1 pkt 3 i 67b § 1 w związku z art. 51 § 1 ww. ustawy – Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miasta i Gminy Siewierz, przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa nie definiują pojęcia ulg, które stanowią pomoc publiczną, dlatego też to do organu podatkowego należy zbadanie czy umorzenie podatku będzie stanowiło taką pomoc czy też nie.

Ww. decyzje ws. umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości podpisał p. Damian Dawczyński – Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz.

Zadania w zakresie prowadzenia postępowania podatkowego oraz przygotowywania projektów decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych należały do pracowników Referatu Podatków i Opłat. Nadzór nad pracami Referatu sprawował Kierownik.

Wniosek nr 5

Zapewnić udzielanie umorzeń zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości podatnikom prowadzącym działalność gospodarczą z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej, w szczególności art. 67b § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.) w związku z art. 51 § 1, art. 187, art. 122, art. 210 § 4 i 5 tej ustawy, art. 107-108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. 2004 r., Nr 90, poz. 864) oraz art. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej

W zakresie dochodów z tytułu podatków lokalnych:

- W latach 2020-2023 (do dnia kontroli) zaniechano opodatkowania podatkiem od nieruchomości gruntów i budynków znajdujących się w posiadaniu samorządowego zakładu budżetowego – Zakładu Usług Wodnych i Kanalizacyjnych w Siewierzu, co naruszało art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).

W składanych do Urzędu Miasta i Gminy Siewierzu deklaracjach na podatek od nieruchomości na rok 2020, 2021, 2022 oraz 2023, podpisanych przez Dyrektora ZUWiK, nie zadeklarowano do opodatkowania powierzchni gruntów, będących w posiadaniu Zakładu na podstawie decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz: nr GGŚ.I.6844.3.2018 z dnia 18 października 2018 r. oraz nr GGŚ.I.72244-1/10 z dnia 1 sierpnia 2011 r. w sprawie ustanowienia trwałego zarządu (łącznie powierzchnia gruntów oddanych w trwałe zarząd wynosiła 3,5182 ha). Ponadto, posadowione na ww. gruntach budynki o łącznej powierzchni użytkowej 791,25 m², wykazywane były w załączniku ZDN-2 do deklaracji na podatek od nieruchomości jako zwolnione od podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ww. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W latach 2019-2023 (do dnia kontroli) Rada Miejska w Siewierzu nie podejmowała uchwały w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości gruntów i budynków służących do wykonywania zadań statutowych w zakresie zbiorowego dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy Siewierz, przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów.

Czynności sprawdzających względem deklaracji na podatek od nieruchomości osób prawnych dokonywali pracownicy Referatu Podatków i Opłat. Nadzór nad pracami Referatu sprawował Kierownik.

Wniosek nr 6

Podjąć działania w celu prawidłowego opodatkowania gruntów i budynków znajdujących się w posiadaniu samorządowego zakładu budżetowego mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 70) w związku z art. 21 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. z 2023 r. poz. 1752 z późn. zm.).

- W latach 2020 - 2023 (do dnia kontroli), nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności danych wykazanych przez podatników podatku od nieruchomości w zakresie posiadanych nieruchomości wykorzystywanych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą a także nie wzywano podatników do złożenia korekt deklaracji i informacji oraz do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia, co naruszało art. 272 pkt 2, art. 272 pkt 3, art. 274a § 1, art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.) w związku z art. 1a ust. 1 pkt 2, art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło:

- podatników podatku od nieruchomości (osób prawnych) o numerach ewidencyjnych: 310182 (do lipca 2022 r.), 310229 (od lipca 2022 r.), 310086, którzy w złożonych do Urzędu Miasta i Gminy Siewierz deklaracjach na podatek od nieruchomości nie wykazali do opodatkowania wartości budowli związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą.*

Z ogólnodostępnych stron internetowych wynika, że na nieruchomościach ww. podatników, zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, znajdowały się niezadeklarowane do opodatkowania budowle (utwardzony teren służący jako parking).

- podatnika podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego (osoba prawna) o nr 310209, który zaniżył powierzchnię gruntów związanych z działalnością gospodarczą.*

Z ogólnodostępnych stron internetowych wynika, iż część gruntu na nieruchomościach podatnika (działki nr 299/2 oraz 298/2), deklarowanych jako gospodarstwo rolne i opodatkowanych podatkiem rolnym lub wykazywanych jako grunty rolne zwolnione z opodatkowania, zajęta była na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości, przyjmowanie składanych deklaracji i informacji przez podatników oraz wydawanie decyzji wymiarowych należały do zadań pracowników Referatu Podatków i Opłat. Nadzór nad pracami Referatu sprawował Kierownik.

- W latach 2021-2023 (do dnia kontroli), organ podatkowy nie wszczął postępowania podatkowego, a w konsekwencji nie wyegzekwował od podatników łącznego zobowiązania pieniężnego o nr ewidencyjnym 11551 korekty informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych ze wskazaniem faktycznych powierzchni gruntów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wartości budowli.

Powyższe naruszało art. 1a ust. 1 pkt 2, art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) oraz art. 281 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

Pomimo wezwań organu podatkowego z dnia 8 września 2021 r. oraz z dnia 24 września 2021 r., ww. podatnicy w składanych korektach informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych z dnia 15 października 2021 r. oraz z dnia 28 czerwca 2022 r., nie wykazywali zmian w zakresie deklarowanych powierzchni związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz nie zadeklarowali do opodatkowania wartości budowli związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Z ogólnodostępnych stron internetowych wynikało, że części gruntu zadeklarowane do opodatkowania podatkiem od nieruchomości jako grunt pozostały oraz zadeklarowane do opodatkowania podatkiem rolnym wykorzystywane były faktycznie do prowadzenia działalności gospodarczej. Ponadto, należący do podatników grunt otaczający budynek gastronomiczno-hotelarski był utwardzony kostką brukową i służył jako parking.

Pomimo wątpliwości co do poprawności złożonych informacji, organ podatkowy nie przeprowadził u podatników kontroli podatkowych. W trakcie kontroli organ podatkowy ponownie wezwał ww. podatników do przedłożenia w terminie 7 dni od doręczenia pisma, informacji w sprawie podatku od nieruchomości i rolnego.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miasta i Gminy Siewierz, czynności sprawdzające oraz kontrole podatkowe zostały zawieszane na czas pandemii COVID-19.

Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości, przyjmowanie składanych deklaracji i informacji przez podatników oraz wydawanie decyzji wymiarowych należały do zadań pracowników Referatu Podatków i Opłat. Nadzór nad pracami Referatu sprawował Kierownik.

Wniosek nr 7

Podjąć działania mające na celu prawidłowe opodatkowanie nieruchomości pozostających w posiadaniu podatników o nr ewidencyjnych: 310182, 310229, 310086, 310209, 11551, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć w trybie art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.) postępowanie podatkowe w celu prawidłowego ustalenia podstawy opodatkowania, mając

na uwadze postanowienia ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70) oraz ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), a także art. 54 i art. 56 ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2023 r. poz. 654 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

- *W latach 2020-2023 (do dnia kontroli), nieprawidłowo sporządzano załączniki do deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2020, na rok 2021, na rok 2022 oraz na rok 2023 złożonych przez Miasto i Gminę Siewierz, co naruszało § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r. poz. 1104), które weszło w życie w dniu 1 lipca 2019 r. Powyższe polegało na zaniechaniu sporządzenia załączników ZDN-2 oraz wykazania w nich danych o przedmiotach opodatkowania, tj. poszczególnych gruntów oraz budynków (lub ich części), nr księgi wieczystej, nr obrębu, nr działki, powierzchni, podstawy prawnej zwolnienia. Zamiast tego do deklaracji dołączano wydruki z programu księgowego stanowiące wykaz posiadanych przez Gminę nieruchomości, wśród których wykazywano również nieruchomości oddane w posiadanie zależne innym podmiotom.*

Ponadto, w deklaracjach Miasta i Gminy Siewierz na podatek od nieruchomości na lata 2019-2023 zaniechano wykazania oraz opodatkowania podatkiem od nieruchomości powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych stanowiących własność Miasta i Gminy Siewierz, w których nie wyodrębniono własności lokali, a które zostały przekazane osobom fizycznym na podstawie umów cywilnoprawnych, co naruszało art. 3 ust. 5 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.). Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych stanowiących własność Miasta i Gminy Siewierz, w których nie wyodrębniono własności lokali, a które zostały przekazane osobom fizycznym wynosiła odpowiednio: w latach 2020-2022 - 1.763,10 m², w roku 2023 - 1.840,10 m².

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Siewierzu przyczyną nieprawidłowości był nadmiar obowiązków oraz nieprawidłowa interpretacja przepisów. W trakcie kontroli sporządzono korektę deklaracji na podatek od nieruchomości Miasta i Gminy Siewierz na 2023 r., w której wykazano powierzchnię użytkową lokali mieszkalnych oraz do której załączono załącznik ZDN-2 spełniający wymogi ww. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości.

Deklaracje na podatek od nieruchomości na lata 2020-2023 podpisała p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz.

Zadania związane ze sporządzaniem deklaracji na podatek od nieruchomości Miasta i Gminy Siewierz wykonywała p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz. Czynności sprawdzających deklaracji dokonywali pracownicy Referatu Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik ww. Referatu.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta i Gminy w Siewierzu w zakresie sporządzania oraz dokonywania czynności sprawdzających prawidłowość wykazanych danych w deklaracjach o posiadanych przez Miasto i Gminę Siewierz nieruchomościach, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 1 i 2, art. 281 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.) w związku z art. 6

ust. 9 pkt 1 oraz ust. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70), mając na uwadze informacje wymagane postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r. poz. 1104), a także art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie nabywania akcji i udziałów:

- *W 2021 r. nieprawidłowo ujęto w księgach rachunkowych Urzędu na koncie 030 „Długoterminowe aktywa finansowe” operacje gospodarcze dotyczące objęcia przez Miasto Siewierz udziałów w spółce prawa handlowego, kwalifikując je jako długoterminowe aktywa finansowe przed wydaniem postanowienia sądu rejestrowego. Powyższe naruszało art. 3 ust. 1 pkt 12, art. 4 ust. 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło nabycia udziałów w spółce SIM Zagłębie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością na kwotę 3.000.000,00 zł i ujęcia ich w ewidencji księgowej pod datą 31 grudnia 2021 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie w sprawie wpisu SIM Zagłębie Sp. z o.o. do Krajowego Rejestru Sądowego w dnia 11 maja 2022 r.

Powyższą operację ujęto na koncie 030 na podstawie aktu notarialnego z dnia 7 grudnia 2021 r. – umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Zdarzenia gospodarcze dotyczące objęcia udziałów dokonane przed wydaniem postanowienia sądu rejestrowego, powinny zostać ujęte na stronie Wn konta 240 „Pozostałe rozrachunki” zgodnie z treścią załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342).

W zarządzeniach Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz: Nr 0050.35.2021 z dnia 30 czerwca 2021 r. oraz aktualnie obowiązującym Nr 0050.66.2022 z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości, nie zostały szczegółowo uregulowane zasady obiegu dokumentacji związanej ze zmianami w zakresie długoterminowych aktywów finansowych na koncie 030.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Siewierzu, operację nabycia udziałów w spółce SIM ujęto na koncie 030 przed wydaniem postanowienia sądu rejestrowego, w związku z brakiem wyraźnego uregulowania w Kodeksie spółek handlowych momentu ujęcia w księgach objętych udziałów w nowo tworzonej spółce.

Ponadto ww. operację księgową objęcia udziałów ujęto na koncie 080 „Środki trwałe w budowie” (w korespondencji z kontem 130), a następnie pod datą 31 grudnia 2021 r. przeksięgowano na konto 030 „Długoterminowe aktywa finansowe”.

Powyższe naruszało opis konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, zawarty w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz analogiczne

zasady ustalone w zarządzeniach Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości.

Zadania w zakresie ewidencjonowania na koncie 030 oraz 080 powyższych operacji finansowych należały do p. Agnieszki Zarychty – Skarbnika Miasta i Gminy Siewierz.

Wniosek nr 9

Rozważyć uszczegółowienie zasad ewidencji operacji gospodarczych dotyczących objęcia udziałów w spółkach prawa handlowego oraz zapewnić prawidłowe ewidencjonowanie tych operacji, mając na uwadze art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.), art. 161 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467 z późn. zm.), a ponadto art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi:

- *W latach 2019 - 2023 (do dnia kontroli) z budżetu Gminy Siewierz nie były udzielane dotacje przedmiotowe dla samorządowego zakładu budżetowego, tj. Zakładu Usług Wodnych i Kanalizacyjnych w Siewierzu (zwany dalej ZUWiK). Nie przedłożono również Radzie Miejskiej w Siewierzu projektu uchwały, o której mowa w art. 219 ww. ustawy o finansach publicznych. Działalność ww. zakładu była finansowana za pośrednictwem not obciążeniowych. Taki sposób zorganizowania rozliczenia z zakładem budżetowym był niezgodny z: art. 15 ust. 3, art. 219 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) oraz § 45 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1542 z późn. zm.), w których określono zasady finansowania działalności samorządowego zakładu budżetowego w związku z art. 130 ust. 1 i art. 44 ust. 2 ww. ustawy o finansach publicznych.*

W okresie objętym kontrolą ZUWiK świadczył na rzecz Gminy Siewierz usługi użyteczności publicznej dotyczące m.in.: zabezpieczenia dostaw w wodę, obsługi sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, zimowego utrzymania dróg, parkingów i chodników gminnych, remontów częściowych dróg, parkingów i chodników gminnych, bieżącego utrzymania i konserwacji zieleni miejskiej, utrzymania porządku i czystości na drogach, parkingach i chodnikach gminnych, świadczenia robót remontowo-budowlanych na rzecz Gminy Siewierz i jej jednostek.

Wykonanie poszczególnych usług następowało na podstawie kierowanych do ZUWiK pism (zleceń), podpisywanych przez p. Zdzisława Banasia, Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz, w których wskazywano: zakres zlecenia, termin jego realizacji, obowiązek składania dziennych raportów z wykonanych prac oraz miesięcznego zestawienia z realizacji usług, wysokość środków zabezpieczonych w budżecie Gminy Siewierz na realizację zadania. Podstawę wystawienia przez ZUWiK not obciążeniowych na Gminę Siewierz stanowił bezusterkowy protokół odbioru robót.

W latach 2019-2023 (do 30 czerwca) z Urzędu Miasta i Gminy Siewierz za pomocą not obciążeniowych przekazano Zakładowi m. in. środki:

- za utrzymanie dróg – 3.001.428,20 zł
- za utrzymanie czystości na przystankach – 9.502,36 zł,

- za utrzymanie czystości na nieruchomościach gminnych – 38.852,92 zł,
- za utrzymanie ośrodka dla uchodźców: 6.942,90 zł,
- za oczyszczanie gminy – 706.390,55 zł.

Łączne wydatki Gminy Siewierz poniesione na rzecz ZUWiK, wynosiły odpowiednio:

- w roku 2019 – 780.190,39 zł (13,8% kosztów zakładu, poz. S190 Rb30-S),
- w roku 2020 – 823.740,86 zł (14,2% kosztów zakładu, poz. S190 Rb30-S),
- w roku 2021 – 745.881,02 zł (11,6% kosztów zakładu, poz. S190 Rb30-S),
- w roku 2022 – 977.844,94 zł (14,04% kosztów zakładu, poz. S190 Rb30-S),
- w roku 2023 (do dnia 30 czerwca 2023 r.) – 569.898,26 zł (14,2% kosztów zakładu, poz. S190 Rb-30S),

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi w trakcie kontroli, za podstawę powierzenia wykonywania zakładowi budżetowemu zadań uznano statut, powołujący do życia ZUWiK i określający przedmiot jego działania. Ponadto, powyższy sposób przekazywania środków finansowych zapewniał praktyczny i sprawny sposób finansowania działalności zakładu.

Stosownie do art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, przygotowywanie projektów uchwał Rady Miejskiej w Siewierzu należało do zadań Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz.

Stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.), za prawidłową gospodarkę finansową Gminy Siewierz odpowiada Burmistrz.

Wniosek nr 10

Zorganizować wzajemne rozliczenia z zakładem budżetowym będącym jednostką organizacyjną Miasta i Gminy Siewierz, w sposób spełniający wymogi określone w art. 15 ust. 3 i art. 219 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) oraz § 45 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1718), tj. poprzez dotacje przedmiotowe w związku z realizowaniem zadań użyteczności publicznej na rzecz mieszkańców Gminy Siewierz, mając na względzie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.).

- W latach 2019-2023 (do dnia kontroli), zaniechano przekazania do samorządowego zakładu budżetowego - Zakładu Usług Wodnych i Kanalizacyjnych w Siewierzu oraz do jednostek budżetowych: Zespołu Szkół w Brudzowicach, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Żeliszawicach, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wojkowicach Kościelnych, Szkoły Podstawowej nr 2 w Siewierzu, Zespołu Szkół w Siewierzu wartości gruntów pomimo, że decyzjami o ustanowieniu trwałego zarządu wydanymi w latach 2009 - 2018 przez Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz oddano tym jednostkom w trwałą zarząd nieruchomości, w tym grunty.

Powyższe naruszało art. 3 ust. 1 pkt 12, art. 3 ust. 1 pkt 15, art. 20 ust. 1 art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.) w związku z art. 43 ust. 1 w związku z art. 4 pkt 10 i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.), a także opis konta 011 – „Środki trwałe”, zawarty w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami

Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) oraz analogiczne uregulowania zawarte w zakładowym planie kont dla Urzędu Miasta i Gminy Siewierz, ustalonym zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz: Nr 0050.20.2018 z dnia 30 marca 2018 r., Nr 0050.35.2021 z dnia 30 czerwca 2021 r. oraz aktualnie obowiązującym Nr 0050.66.2022 z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Siewierzu, pracownicy Referatu Ochrony Środowiska i Gospodarki Gruntami terminowo przekazali do Referatu Księgowości Finansowo-Budżetowej dokumentację stanowiącą podstawę prowadzenia ewidencji księgowej gruntów. W związku z potrzebą zachowania kontroli nad zmianami w ewidencji gruntów, pozostawiono je w księgach Urzędu Miasta i Gminy Siewierz i wykazywano w bilansie jednostkowym Urzędu.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej konta 011 – „Środki trwałe” wykonywała p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz.

W trakcie kontroli wartość gruntu oddanych jednostkom w trwałe zarząd na podstawie decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz została przekazana do jednostek organizacyjnych Miasta i Gminy Siewierz, wyksięgowana z ewidencji konta 011 i przeniesiona do ewidencji pozabilansowej (polecenie księgowania PS/8/23 z dnia 14 sierpnia 2023 r., sporządzone przez p. Agnieszkę Zarychtę – Skarbnika Miasta i Gminy Siewierz).

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad prawidłowym przekazywaniem do jednostek organizacyjnych Miasta i Gminy Siewierz wartości gruntów oddanych tym jednostkom w trwałe zarząd na podstawie decyzji Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz, mając na uwadze przepisy art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), a także art. 3 ust. 1 pkt 12, pkt 15 tej ustawy w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) oraz opis konta 011 zawarty w załączniku do ww. rozporządzenia.

W zakresie sprawozdawczości:

- W kwartalnym jednostkowych i zbiorczych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na IV kwartału 2022 r. w wierszu „depozyty na żądanie” wykazywano dane stanowiące stan środków na rachunku budżetu bez potrącenia oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej w grudniu na styczeń roku następnego oraz bez dodania środków otrzymanych od urzędów skarbowych, przekazanych w styczniu za grudzień.

Ponadto, w kwartalnym jednostkowych i zbiorczych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2019 r., IV kwartału 2020 r., IV kwartału 2021 r. w wierszu „depozyty na żądanie” zaniechano dodania środków otrzymanych od urzędów skarbowych, przekazanych w styczniu za grudzień oraz udziałów w PIT otrzymanych w styczniu za grudzień.

Powyższe naruszało § 13 ust. 1 pkt 4 w związku z § 14 pkt 9 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U.

z 2014 r., poz. 1773), a następnie § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 4 tego rozporządzenia.

W wyniku powyższego, w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału lat 2019-2022, w wierszu A.N3.2 depozyty na żądanie, wykazano:

- wg stanu na koniec 2019 r. kwotę 567.204,26 zł, zamiast kwoty 953.677,07 zł (różnica: 386.472,81 zł),
- wg stanu na koniec 2020 r. kwotę 3.909.246,45 zł, zamiast kwoty 4.375.114,71 zł (różnica: 465.868,26 zł),
- wg stanu na koniec 2021 r. kwotę 8.914.624,87 zł, zamiast kwoty 9.685.43,87 zł (różnica: 770.869,00 zł),
- wg stanu na koniec 2022 r. kwotę 6.850.844,94 zł, zamiast kwoty 5.571.203,66 zł (różnica: 1.279.641,28 zł).

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Siewierzu, przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie (subwencja oświatowa) oraz błędna interpretacja przepisów.

W trakcie kontroli sporządzono korektę kwartalnego jednostkowego sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2022.

Zadania w zakresie przygotowania danych oraz sporządzenia sprawozdania Rb-N należały do pracowników Referatu Księgowości Finansowo-Budżetowej. Nadzór nad Referatem sprawowała p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz

Jednostkowe sprawozdania Rb-N organu i urzędu wg stanu na koniec IV kwartału lat 2019 - 2022 podpisali p. Damian Dawczyński – Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz oraz Główny Księgowy.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie sporządzania sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, stosownie do zasad określonych w § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652) oraz § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- Do dnia zakończenia kontroli, dzienniki częściowe prowadzone dla Urzędu Miasta i Gminy Siewierz za lata 2021 - 2022, przechowywane na nośnikach CD, nie zawierały daty ich sporządzenia. Powyższe było niezgodne z art. 13 ust. 4 pkt 2 oraz art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.). Zgodnie z zapisami polityki rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz: Nr 0050.35.2021 z dnia 30 czerwca 2021 r. oraz Nr 0050.66.2022 z dnia 30 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia polityki rachunkowości, księgi rachunkowe są m.in. :wyraźnie oznaczone

datą ich sporządzenia. Księgi rachunkowe podlegają wydrukowaniu nie później niż na koniec roku obrotowego. Za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na inny komputerowy nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego do przechowywania ksiąg rachunkowych.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną powyższego było nieprawidłowe działanie programu w zakresie wykonywania archiwizacji, skontaktowano się z producentem programu w celu jego poprawienia.

Zadania w zakresie archiwizacji ksiąg rachunkowych należały do Głównego Księgowego Urzędu Miasta i Gminy Siewierz. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz.

Wniosek nr 13

Zapewnić prawidłowe funkcjonowanie systemu informatycznego w zakresie zaopatrywania ksiąg rachunkowych w datę ich sporządzenia, mając na uwadze art. 13 ust. 4 pkt 2 oraz art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

- Do dnia 29 czerwca 2023 r. nieterminowo zwrócono należność z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 3.888,00 zł, czym naruszono wymogi art. 151 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 z późn. zm.).

Nieprawidłowość dotyczyła zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi niezwróconego podmiotowi realizującemu zadanie pn. „Budowa sieci oświetlenia ulicznego ul. Piastów w Żeliszewicach”. Zgodnie z umową o zamówienie Nr RIFZP.VII-272.8.2017 z dnia 28 kwietnia 2017 r. okres rękojmi za wady upływał w terminie 60 miesięcy od dnia odbioru robót.

Odbiór robót nastąpił protokolarnie w dniu 18 września 2017 r. zatem okres rękojmi upływał w dniu 18 września 2022 r., wobec czego termin zwrotu części zabezpieczenia pozostawionego na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi upływał w dniu 3 października 2022 r.

Zwrotu zabezpieczenia dokonano 30 czerwca 2023 r.

W grudniu 2022 r. i w 2023 r. do dnia kontroli, zaniechano również zaklasyfikowania w ewidencji księgowej Urzędu Miasta i Gminy Siewierz jako zobowiązania wymagalnego oraz wykazania w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2022 r. i na koniec I kw. 2023 r. w poz. E4. „wymagalne zobowiązania”, niezwróconego w terminie ww. zabezpieczenia w kwocie 3.888,00 zł.

Pomimo braku zwrotu ww. zabezpieczenia w trakcie inwentaryzacji salda konta 240 przeprowadzonej wg stanu na 31 grudnia 2022 r. nie stwierdzono istnienia zobowiązania wymagalnego, ponieważ służby finansowo-księgowe nie posiadały informacji o terminie zwrotu ww. zobowiązania, nie porównano salda z dokumentacją źródłową.

Powyższe świadczy o nieprawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji drogą weryfikacji zobowiązań ujętych w ewidencji księgowej na koncie 240 wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., tj. niezgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 3, art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) oraz postanowieniami Instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem Nr 78 Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz z dnia 30 listopada 2005 r.

W trakcie kontroli, sporządzono i przedłożono kontrolującemu korektę kwartalnego sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec I kwartału 2023 r., w którym wykazano kwotę 3.888,00 zł w poz.E.4.

Wydruki z ewidencji księgowej w zakresie salda konta 240 zweryfikował Inspektor ds. księgowości budżetowej Referatu Księgowości Finansowo Budżetowej, który był odpowiedzialny za przygotowanie sprawozdania Rb-Z. Nadzór w tym zakresie sprawowały: Główny Księgowy Urzędu Miasta i Gminy Siewierz oraz p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz.

Zgodnie z wyjaśnieniami osobą odpowiedzialną za terminowe zwroty zabezpieczenia należytego wykonania umowy była Kierownik Wydziału Rozwoju, Inwestycji, Funduszy i Zamówień Publicznych, która w formie pisemnej zleca zwrot zobowiązań.

Protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji zatwierdził p. Zdzisław Banaś – Burmistrz Miasta i Gminy Siewierz.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Siewierz w zakresie:

- terminowego zwrotu zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi, stosownie do art. 453 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.).*
- prawidłowego przeprowadzania inwentaryzacji zobowiązań w drodze weryfikacji, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.),*
- przekazywania informacji do Referatu Księgowości Finansowo-Budżetowej o upływie terminu zwrotu zabezpieczenia, celem prawidłowego ewidencjonowania zobowiązań wymagalnych w księgach rachunkowych Urzędu oraz rzetelnego prezentowania danych w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, stosownie do postanowień § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.).*

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- W okresie od maja 2019 r. do dnia kontroli, tj. 27 lipca 2023 r. zaniechano wypłaty pracownikowi wyrównania dodatku stażowego w wysokości 750,00 zł, powyższym naruszono art. 38 ust. 1 oraz ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1260 z późn. zm.).*

W dniu 26 kwietnia 2019 r. pracownik udokumentował prawo do dodatku stażowego w wysokości wynoszącej 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Na dzień 2 maja 2019 r. staż pracy pracownika wynosił 5 lat 5 miesięcy i 19 dni. Jednocześnie od miesiąca maja 2019 r. pracownikowi wypłacano 5% dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 150,00 zł, lecz nie wypłacono wyrównania dodatku stażowego za 5 miesięcy - kwota 750,00 zł.

Osobami odpowiedzialnymi za przygotowanie dokumentów do wypłaty i przekazaniu ich do Referatu Księgowości Finansowo-Budżetowej byli pracownicy Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich. Nadzór nad pracownikami sprawował Kierownik Referatu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich

Wniosek 15

Podjąć działania w celu wypłaty pracownikowi wyrównania dodatku stażowego za 5 miesięcy mając na uwadze art. 38 ust. 1 oraz ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 530).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz.1325), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.**

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym **w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do Kolegium tutejszej Izby, **w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.**

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej Elektronicznie podpisany przez
Daniel Kołodziej
Data: 2023.11.03 11:33:20 +01'00'